
Sylva Francová: Moje dcera nespadla do kanálu

Sylva Francová: Moje dcera nespadla do kanálu

Fotografka Sylva Francová se svým studentům snaží předat lásku k výtvarnému umění. Vedle fotografování ji baví také ilustrace. Jejím posledním dílem je průvodce Prahou pro děti, autorská kniha s netradičním názvem *Áďa spadla do kanálu aneb putování dávnou Prahou*.

Hrdinkou knihy je vaše dcera Adriana. Ona vám někdy spadla do kanálu?

Moje dcera nikdy nespadla do kanálu. Ale kanály – coby určitý předěl mezi nadzemním světem a podzemním neznámým podsvětím – mě zajímaly už kdysi v prvním ročníku na AVU. Bavila mě představa, že se člověk skrze tajuplné chodby může dostat do jiného světa, do minulosti. Před pěti lety jsem byla v Berlíně a viděla tam různé krásné knihy o městě. Žádnou takovou o Praze jsem neznala, a tak mě napadlo, že se ji pokusím vytvořit sama. Mám dvě dcery, dvojčata, což mě přivedlo k myšlence, že by to mohla být knížka o nich. Protože nejsem spisovatelka, musela jsem „vykrást“ vlastní rodinu.

Kdo z vaší rodiny tedy v příběhu vystupuje?

Příběh se týká obou mých dcer, je o tom, jak k sobě hledají cestu. Hrdinkou je Áďa, která byla vždycky zlobivější a tvrdohlavější, měla vlastní svět. V knize je rebelkou, kterou hodná a poslušná sestra štvě. Hlavní motivem příběhu je, že holčička Áďa uteče z bytu na sídlišti, spadne do kanálu a objeví se v Praze o sto padesát let dříve. Na cestě staletími do minulosti ji provázejí noví kamarádi – krysák Eman a racek Fero. Společně objevují starou Prahu a potkávají různé historické postavy.

Vaše druhá dcera Dominika v příběhu skoro nevystupuje. Nejsou z toho doma problémy?

Nika sestře v tomto nezávidí. Ví, že v knize sice více vystupuje Áďa, ale hrdinkami jsou v podstatě obě. Áďa totiž především hledá cestu zpět ke své sestře, která zůstala doma nemocná. Dominika je ve skutečnosti našťastí zdravá, nemoc jsem vymyslela jen jako součást zápletky. Na knížce jsem pracovala několik let – začala jsem, když dcerám bylo osm let a psala a kreslila jsem ji jakoby pro ně. Ale mezitím vyrostly a už jsou to slečny.

Áďa v knize mluví v množném čísle. To je součást sesterské hry?

Dvojčata často mluví v množném čísle, mluví za sebe navzájem. Inspirovala jsem se tedy skutečností. Průvodci se Ádi několikrát ptají, o kom to pořád mluví, koho má na mysli, když říká „my“. Áďa odpovídá, že to je jen ségra, která je strašně otravná a zůstala doma. Samozřejmě si kvůli různým obtížím, kterými musí projít, brzy uvědomí, že má sestru moc ráda. Myslím, že Áďa vlastně zosobňuje obě moje dcery, od každé z nich má něco.

Vedle poutavé zápletky kniha obsahuje také mnoho historických údajů.

Musela jsem nastudovat neuvěřitelné množství reálií. Dříve jsem se o pražskou historii nijak zvlášť nezajímala. I když pocházím z Prahy, uvědomila jsem si, že jsem ji nikdy moc podrobně neznala. Můj tatínek sbíral Pragensis, půjčovala jsem si od něho hodně knih a také z knihoven jsem neustále nosila další a další, několik let jsem nečetla skoro nic jiného než knížky o Praze. A nakonec jsem vše také konzultovala s moc milou paní historičkou Helgou Turkovou.

Otec vás inspiroval také ke vzniku dalších ilustrací.

Tatínek je paleontolog. Já si celý život kreslila různé potvůrky, které byly často inspirovány právě jeho foraminiferami (dírkonošci, jednobuněční mořští prvoci, pozn. red.) a zkamenělinami. Když se mi narodily dcery, vše najednou dostalo smysl. K potvůrkám jsem vymyslela celý svět. Promyslela jsem jejich osobnosti a vztahy, dala jsem jim jména. Po mateřské jsem nastoupila do tehdy nově vznikající televize, kde jsem dostala příležitost vytvořit podle svých potvůrek znělku dětského pásma Animáček a později i další animované jingly a ze všeho poté vznikl i časopis pro děti.

Původně jste ale svou práci nezaměřovala na děti. Vystudovala jste grafiku, proslavily vás nicméně fotografické manipulace a časoběrné cykly. Jak jste se z grafiky stala fotografkou?

Začala jsem soustavněji fotit na stáži v Londýně. Fotoaparát byl pro mě prostředníkem, který mi umožnil zaznamenávat okolí a nějak zpracovat, že jsem na delší dobu v cizí zemi. Ve škole byla skvěle vybavená fotokomora na zvětšování nejen černobílé ale i barevné fotografie, takže jsem si mohla ledacos vyzkoušet a začala se o fotografii hodně zajímat. Do Prahy jsem se vrátila s tím, že bych se ráda věnovala hlavně fotografii. Můj pohled byl ale vždycky hodně ovlivněn výtvarným viděním a zpočátku jsem fotografie využívala i pro grafiku nebo zasahovala do negativů či fotek kresebně. Později jsem také pracovala s manipulací v počítači. Vliv na mě měla i stáž u profesora Pavla Baňky na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně.

Fotka je pro mě začátkem nějakého dalšího vyjádření, které si musím pečlivě naplánovat a promyslet, pracuji většinou na dlouhodobých projektech. Při kreslení využívám více intuici, nápady mi samy vedou ruku, kreslení vychází od srdce, provází mě celým životem.

Dnes učíte budoucí učitele na Pedagogické fakultě UK oba obory. Co se děje na první hodině vašich výtvarných exploračí?

Nejprve se snažím studentům ukázat, jaké výtvarné prostředky vůbec existují. Od kresby přes grafiku, koláže, frotáže a další techniky. Do výtvarné kultury patří rovněž architektura a design nebo móda. Chci, aby si studenti uvědomili, že umění je vlastně neustále obklopuje, že výtvarná kultura není nic vzdáleného. Estetika kolem nás je nesmírně důležitá. Více než pojmy se jim snažím ukazovat, co to všechno znamená v praxi. Většina lidí si ze školy nese blok, že výtvarce nerozumí, že na to nejsou, že neumějí kreslit. Bojí se. Snažím se to v nich odbourat.

Umíme tedy všichni kreslit? Je podle vás každý člověk schopen výtvarně se vyjadřovat, jen se to bojí projevít?

K praktické části má někdo předpoklady větší, někdo menší. Výtvarka ale není jen o tom, naučit se kreslit. Je o probuzení vnímání všeho kolem sebe. Chci, aby mí studenti našli v umění zálibení, aby je začalo bavit nebo alespoň aby se k němu stali vnímavější.

Sylva Francová

Vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy a Akademii výtvarných umění. Absolvovala zahraniční stáže ve Velké Británii a USA. Je uznávanou fotografkou, grafičkou a ilustrátorkou, podílela se i na animacích několika dětských pořadů. Ceněny jsou zejména její časosběrné fotografické soubory. Je autorkou ilustrací k několika dětským knihám, letos jí vyšla kniha autorská. V současné době vyučuje na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.